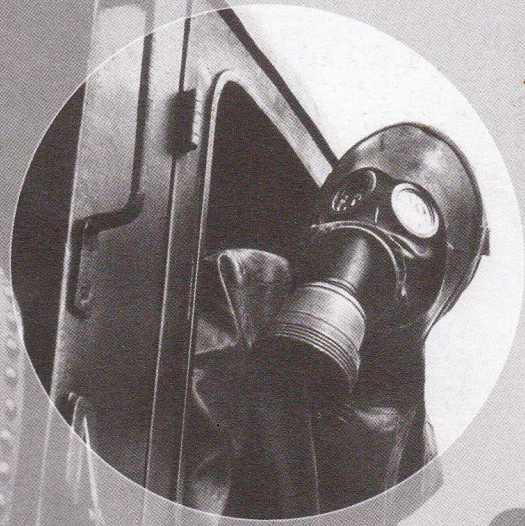

Εμμονές πάνω στην πραγματικότητα του διαρκούς πολέμου

Bellum Perpetuum

Bellum Perpetuum

Μάρτιος 2002

Πρωτοβουλία από το αυτοδιαχειριζόμενο στέκι Αγ. Παρασκευής - Χαλανδρίου

Editorial

Το έντυπο αυτό φιλοδοξεί να αποτελέσει μια συμβολή στην κατανόηση των γεγονότων που ακολούθησαν την 11η Σεπτεμβρίου. Μακριά από το άγχος της κατασκευασμένης από τα ΜΜΕ επικαιρότητας, γράφτηκε από ανθρώπους που πιστεύουν ότι τα γεγονότα αυτά βρίσκονται ακόμη σε εξέλιξη και επηρεάζουν την καθημερινότητά μας. Επιλέγοντας στην ζωή μας θέσεις και στάσεις αντίθετες προς τα κυρίαρχα πρότυπα, δεν δεχόμαστε την εμπορευματοποίηση της πληροφόρησης και επομένως θεωρούμε ότι αρθρώνουμε ένα λόγο που δεν υπακούει στις εξαρτήσεις που αυτή προκαλεί. Για αυτό το λόγο οι απόψεις μας έρχονται σε ρήξη με τις εμποδωμένες αντιλήψεις, και συνθήκες οι οποίες καθορίζουν την επικοινωνία και γενικότερα την εκμεταλλευτική κοινωνική οργάνωση. Για να γίνουμε πιο συγκεκριμένοι, θέση μας είναι ότι ο πόλεμος στο Αφγανιστάν είναι η βίαιη μορφή των σχέσεων εκμετάλλευσης και αλλοτρίωσης που βιώνουμε και εμείς καθημερινά γύρω μας. Αναγνωρίζουμε λοιπόν παντού τα πεδία ενός πολέμου που χρόνια τώρα διεξάγεται σε βάρος μας, και γίνεται πιο έντονος με την έντεχνη διαχείριση του κλίματος φόβου και ανασφάλειας η οποία προωθείται τον τελευταίο καιρό.

Bellum
Perpetuum

Περί πολέμου και ειρήνης

I.

Η **έναρξη** του παγκοσμίου πολέμου εναντίον της τρομοκρατίας συμπίπτει χρονικά με μια πρωτόγνωρη περίοδο της οικονομικής ιστορίας. Για πρώτη φορά μετά το Β' παγκόσμιο πόλεμο η οικονομική ανάπτυξη στο σύνολο των περιοχών του καπιταλιστικού κέντρου (βόρεια Αμερική, Ευρώπη και Ιαπωνία) διέρχεται μια περίοδο ύφεσης. Τούτο με δυο λόγια σημαίνει ότι οι ρυθμοί ανάπτυξης επιβραδύνονται με αποτέλεσμα να μειώνεται η κερδοφορία των επιχειρήσεων. Στο σημείο αυτό χρειάζεται να τονιστεί πως δεν παρατηρείται ζημία στις οικονομικές δραστηριότητες των καπιταλιστών αλλά απλώς το ποσοστό ετήσιας αύξησης του κέρδους γνωρίζει κάμψη σε σχέση με το πολύ πρόσφατο παρελθόν. Στη ρίζα αυτού του φαινομένου βρίσκεται η μείωση της ζήτησης των προϊόντων και των υπηρεσιών που παρέχονται από την καπιταλιστική οικονομία. Με τη σειρά της η μείωση της ζήτησης σε μεγάλο βαθμό οφείλεται στην μείωση της αγοραστικής δύναμης μεγάλης μερίδας των καταναλωτών η οποία ασφαλώς σχετίζεται με την υποτίμηση της εργατικής τους δύναμης τα τελευταία χρόνια τόσο στην αναπτυγμένη δύση όσο και στις αναπτυσσόμενες χώρες. Από την άλλη πλευρά η σημερινή ύφεση συνδέεται επίσης και με μια κρίση υπερπαραγωγής που συνίσταται στο γεγονός πως η πληθώρα των παραγόμενων προϊόντων ιδιαίτερα στις λεγόμενες νέες τεχνολογίες υπερβαίνει πλέον κατά πολύ τις δυνατότητες της αγοράς με αποτέλεσμα να πλήττεται η προοπτική απόσβεσης των τεράστιων επενδύσεων σε αυτούς τους τομείς. Βρισκόμαστε λοιπόν μπροστά σε μια κρίση αρκετά γνώριμη για την καπιταλιστική οικονομία. Η δίψα των καπιταλιστών για κέρδη επιβάλλει τη μείωση του κόστους παραγωγής και των αμοιβών των εργαζομένων. Αυτή η εξέλιξη όμως επιβραδύνει την κατανάλωση παρά τις προσπάθειες μέσω της επέκτασης της καταναλωτικής πίστωσης (αγορές με δόσεις, πιστωτικές κάρτες) να ξεπεραστεί η έλλειψη μετρητών στα πορτοφόλια των εργαζομένων - καταναλωτών. Οι τελευταίοι όλο και πιο συχνά εμφανίζονται να επιδιώκουν την οικονομική τους αναβάθμιση όχι πια μόνο με την παραδοσιακή οδό που προσέφερε το σύστημα (μισθωτή εργασία) αλλά και με επενδυτικές δραστηριότητες (π. χ. χρηματιστήριο) που μέχρι πρόσφατα ασκούσαν κυρίως από τους κεφαλαιούχους. Η χρηματιστηριακή κρίση στα πλαίσια αυτά έπληξε το εισόδημά τους και έπαιξε το δικό της ρόλο στην δημιουργία της ύφεσης.

Αν και η εικόνα αυτή είναι σε γενικές γραμμές ξεκάθαρη, παραμένει ασαφής η ακριβής σχέση του πολέμου με την οικονομική ύφεση. Εύστοχα συχνά παρατηρείται πως μετά το χτύπημα στους δίδυμους πύργους της Νέας Υόρκης οι απολύσεις στις οποίες εδώ και ένα χρόνο προχωρούν οι επιχειρηματικοί κολοσσοί της δύσης αποδίδονται από τους ίδιους στις δυσμενείς οικονομικές επιπτώσεις της νέας πραγματικότητας. Ενώ δηλαδή ο λόγος των απολύσεων είναι η βούλησή τους να περικόψουν δαπάνες για να συγκρατήσουν την κάμψη του ποσοστού αύξησης της κερδοφορίας τους, εφευρίσκουν ένα πρόσημα, την "κρίση" που προκάλεσαν οι "τρομοκράτες". Πέρα όμως από αυτό είναι δυνατόν να διαπιστωθεί ότι καλλιεργείται πλέον σε παγκόσμιο επίπεδο ένα κλίμα φόβου που παρουσιάζει ως αναγκαία τη μέριμνα για τη βελτίωση της "ασφάλειας" των αναπτυγμένων κοινωνιών. Στην πρακτική οικονομική του διάσταση αυτό σημαίνει την αύξηση σε βραχυπρόθεσμο και μεσοπρόθεσμο επίπεδο των αμυντικών δαπανών αλλά και άλλων συναφών (ασφάλειες τηλεπικοινωνιών, αεροδρομίων, εγκαταστάσεων υποδομής) που τροφοδοτούν την αντίστοιχη βιομηχανία η οποία στα κράτη της αναπτυγμένης δύσης βρίσκεται τους καλύτερους πελάτες της, με τεράστια αγοραστική δύναμη.

Στο σημείο αυτό είναι αναγκαία μια επισήμανση για την ελληνική πραγματικότητα. Η ύφεση μέχρι αυτή τη στιγμή δεν επηρεάζει

τόσο έντονα τις οικονομικές δραστηριότητες στην Ελλάδα αν και τα ίχνη της είναι ορατά. Αυτό οφείλεται κυρίως στο γεγονός ότι τα καπιταλιστικά σχέδια περιστρέφονται γύρω από τις ευκαιρίες κερδοφορίας που παρέχουν οι ολυμπιακοί αγώνες (αθλητικά έργα, έργα υποδομής, ξενοδοχεία, υπηρεσίες), τα ευρωπαϊκά προγράμματα και το Γ' κοινοτικό πλαίσιο στήριξης. Τα ταμεία του ελληνικού κράτους και των Βρυξελλών τροφοδοτούν τις τσέπες των ντόπιων και ξένων επιχειρηματιών σε βάρος των φορολογούμενων εργαζομένων.

2.

Όπως κάθε πόλεμος έτσι και αυτός συσκοτίζει τους λόγους για τους οποίους πραγματοποιείται παρουσιάζοντας ως γενεσιουργό του αιτία φαινόμενα που αποπροσανατολίζουν από την πραγματικότητα. Η μάχη του πολιτισμένου κόσμου εναντίον της τυφλής βίας και του σκοταδισμού είναι το εργαλείο με το οποίο η δύση ερμηνεύει αυτή τη σύγκρουση, η οποία αποκτά μια ηθική διάσταση ως η πάλη του καλού εναντίον του κακού. Το ενδιαφέρον είναι ότι και η αντίπαλη πλευρά, το ισλαμικό καθεστώς των Ταλιμπάν και η Αλ Κάιντα προσεγγίζουν τη σύγκρουση με τους ίδιους όρους απλώς αντιστρέφοντας τους φορείς του καλού και του κακού. Οι ίδιοι αυτοπροβάλλονται ως οι θεματοφύλακες του ισλαμικού πολιτισμού που απειλείται από την επέκταση του βάρβαρου δυτικού τρόπου ζωής στον κόσμο τους. Η αλήθεια δεν μπορεί να βρεθεί "κάπου στη μέση", απλώς απουσιάζει εντελώς από μια τέτοια θεώρηση.

Βρισκόμαστε μπροστά στη σύγκρουση δύο διαφορετικών μοντέλων κοινωνικής οργάνωσης με μεγάλες διαφορές μεταξύ τους αλλά ένα κοινό στοιχείο: τον βαθύτατα καταπιεστικό και εκμεταλλευτικό τους χαρακτήρα. Αν η καπιταλιστική δύση προβάλλεται ως ο εγγυητής των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και της ελευθερίας σκόπιμα αποσιωπά την βαρβαρότητα της μισθωτής σκλαβιάς και της υποτίμησης της εργατικής δύναμης. Σκόπιμα αποσιωπά την πνευματική αποχαύνωση που

γεννά ο ξέφρενος καταναλωτισμός, την εμπορευματοποίηση του συνόλου των όψεων της ανθρώπινης ζωής, την συστηματική καταστροφή του πλανητικού οικοσυστήματος, την αποξένωση των ανθρώπων από την πολιτική δράση και τη συχνά φοβική καταστολή των αντιστάσεων. Ο πολιτισμός της καπιταλιστικής δύσης είναι ο πολιτισμός της κυδαίας αγοραιοποίησης και του εξευτελισμού της ανθρώπινης αξιοπρέπειας στα κάτεργα της μισθωτής σκλαβιάς, στις οθόνες της τηλεόρασης και στα αποστειρωμένα ιερά της βραδινής διασκέδασης. Αυτός ο πολιτισμός μπορεί να διακηρύττει υποκριτικά την αποστροφή του προς την τυφλή βία αλλά είναι ο ίδιος τυφλός και βίαιος. Κλείνει τα μάτια μπροστά στην κλίμακα των καταστροφών που συσσωρεύει στον πλανήτη και βιαιοπραγεί καθημερινά αφαιρώντας τη ζωή όσων πλεονάζουν ή δεν χωρούν στους σχεδιασμούς του (μετανάστες, πρόσφυγες, διαδηλωτές και αγωνιστές) ενώ παράλληλα εξοντώνει ύπουλα ήπια και συστηματικά τη ζωτικότητα της ανθρώπινης υπόστασης. Αν μπορούσε θα μετέτρεπε όλους σε μηχανές και θα έσβηνε αμέσως.

Από την άλλη πλευρά ένα θεοκρατικό καθεστώς που λατρεύει τον Αλλάχ στη θέση της αγοράς και νομιμοποιεί με τον τρόπο αυτό τη δική του καταπίεση πάνω στην κοινωνία του. Η φιγούρα του Μπιν Λάντεν είναι πολύ συμβολική. Οι δήθεν υπερασπιστές των κατατρεγμένων μουσουλμάνων είναι οι άνθρωποι του πλούτου και της δύναμης που έτσι κατορθώνουν να σιγήσουν τις όποιες εναντίον τους αντιδράσεις. Όσο και αν η στάση τους γοητεύει ορισμένους αρνητές της καπιταλιστικής τάξης πραγμάτων, δεν μπορεί κανείς να ξεχνά ότι οι ελίτ του Ιράν, του Αφγανιστάν και άλλων ισλαμικών καθεστώτων δεν έχουν καμία σχέση με το πρόταγμα της κοινωνικής απελευθέρωσης, αλλά επιβάλουν καθημερινά έναν ασφυκτικό έλεγχο και μια στυγνή εκμετάλλευση στις ζωές των υπηκόων τους.

3.

Για ποιο όμως λόγο τα δυο αυτά μοντέλα βρίσκονται πλέον σε ανοικτή σύγκρουση; Χωρίς να έχουμε την αυταπάτη ότι κατανοούμε πλήρως τα γεγονότα στην εξέλιξη τους μπορούμε να προχωρήσουμε σε ορισμένες υποθέσεις με βάση τις συλλογικές μας εμπειρίες αλλά και την πρόσφατη ιστορία.

Καταρχήν πρέπει να είναι πλέον φανερό σε όλους ότι οι ΗΠΑ δεν πολεμούν μόνες τους. Όποιος διατηρεί αυταπάτες σχετικά με την υποτιθέμενη απόλυτη ηγεμονία των ΗΠΑ στο καπιταλιστικό μπλοκ και τη δουλικότητα των άλλων καπιταλιστικών κρατών δεν έχει παρά να παρατηρήσει πως πριν αρχίσουν οι βομβαρδισμοί επιχειρήθηκε και επιτεύχθηκε μια αντιτρομοκρατική συμμαχία. Στα πλαίσια αυτά η Ε.Ε. όχι μόνο παρέχει πολιτική στήριξη αλλά και στρατιωτικές διευκολύνσεις χωρίς τις οποίες θα ήταν αδύνατη η πραγματοποίηση των επιχειρήσεων. Το κύριο βάρος τους σηκώνουν οι ένοπλες δυνάμεις των ΗΠΑ, οι οποίες λειτουργούν ως ο στρατιωτικός βραχίονας αυτής της συμμαχίας αν και συνεχώς αυξάνεται και στρατιωτική συμμετοχή άλλων κρατών. Αν πάρουμε ως παράδειγμα το ελληνικό κράτος διαπιστώνουμε την πολιτική στήριξη του πολέμου, τη διπλωματική του ενίσχυση με περιοδείες στις χώρες της μέσης ανατολής και της κεντρικής Ασίας για την εδραίωση της συμμαχίας στον πιο αδύνατο κρίκο της, τα κράτη με μουσουλμανικό πληθυσμό, αλλά και την παροχή στρατιωτικών διευκολύνσεων (εναέριος χώρος στα μαχητικά αεροσκάφη των ΗΠΑ, βάσεις Ακτίου και Σούδας κ.α.). Την ίδια στιγμή μαζί με άλλα ευρωπαϊκά κράτη "μεριμνούν" για την αποκατάσταση των προσφύγων που προκαλούν οι βομβαρδισμοί διαμορφώνοντας έτσι το "ανθρωπιστικό" προσωπείο της δήθεν πολιτισμένης δύσης, μια μάσκα που συγκαλύπτει τις σφαγές.

Το σκηνικό θυμίζει Κόσσοβο το 1999, όταν το νέο δόγμα του ΝΑΤΟ επισήμαινε ότι ο ρόλος πλέον της συμμαχίας είναι η υπεράσπιση και εδραίωση της αγοράς και της δημοκρατίας. Μπροστά μας έχουμε μια παγκόσμια καπιταλιστική συμμαχία που παρά τις εσωτερικές της διαφοροποιήσεις ενώνεται γύρω από ένα κοινό στόχο: τη διαρκή επέκταση του καπιταλιστικού μοντέλου τόσο στο εσωτερικό

της αναπτυσσόμενης δύσης όσο και στο εξωτερικό της σε παγκόσμια κλίμακα. Μετά το τέλος του ψυχρού πολέμου το 1989 και την κατάρρευση του αντίπαλου δέους, του γραφειοκρατικού και ψευδεπίγραφου σοσιαλισμού, ο καπιταλισμός αλώνει τον πλανήτη, ή τουλάχιστον αυτό επιδιώκει. Επιβάλλεται στις χώρες της ανατολικής Ευρώπης, εισβάλλει στα Βαλκάνια, ελέγχει τη μέση ανατολή. Όποια καθεστώτα του στέκονται εμπόδιο για δικούς τους λόγους -που δεν έχουν καμία σχέση με το πρόταγμα της κοινωνικής απελευθέρωσης- πλήττονται αλύπητα. Αυτό έγινε με τον Χουσεΐν, αυτό γίνεται τώρα με τους Ταλιμπάν. Το τραγελαφικό στην όλη ιστορία είναι ότι τα καθεστώτα αυτά υποστηρίχτηκαν αρχικά από την καπιταλιστική δύση, είτε ως εργαλεία μετάβασης στη νεοφιλελεύθερη οικονομία (Μιλόσεβιτς), είτε ως ανάχωμα στον ισλαμισμό του Ιράν (Χουσεΐν) και το σοβιετικό κίνδυνο (Ταλιμπάν). Έπαιξαν το ρόλο τους και αργότερα έγινε κατανοητό ότι ο χαρακτήρας τους δεν συνάδει με το καπιταλιστικό μοντέλο. Έγιναν λοιπόν οι θανάσιμοι εχθροί. Το Κακό.

Πέρα όμως από τη γενικότερη τάση του καπιταλισμού για διαρκή επέκταση -τάση που χαρακτηρίζει τη μικρότερη επιχείρηση αλλά και το σύστημα ως σύνολο- υπάρχουν και ειδικοί λόγοι ενδιαφέροντος για το Αφγανιστάν. Η γεωπολιτική του σημασία είναι μεγάλη γιατί από το έδαφός του, σύμφωνα με τα σχέδια πολυεθνικών επιχειρηματικών κολοσσών θα περάσουν οι αγωγοί πετρελαίου από την Κασπία θάλασσα και φυσικού αερίου που θα τροφοδοτούν τις αγορές της νοτιοανατολικής Ασίας. Λογικό λοιπόν είναι η καπιταλιστική δύση να επιδιώκει τον έλεγχο της περιοχής, όπως συμβαίνει και με τη μέση ανατολή. Από την άλλη πλευρά ανάλογοι είναι και οι στόχοι των καθεστώτων της περιοχής που προβάλλονται ως οι αντίπαλοι της δύσης. Μέσα από την ρητορική εναντίον της και τη σύγκρουση μαζί της επιδιώκουν να αποκτήσουν μια προνομιακή θέση στα πλαίσια του διεθνοποιημένου ανταγωνισμού για το μοίρασμα της πίτας. Η συσπείρωση των κοινωνιών γύρω απ' τα ισλαμικά καθεστώτα τύπου Ταλιμπάν έχει ως απώτερο σκοπό την εκμετάλλευση από τα καθεστώτα αυτά των πλουτοπαραγωγικών πηγών της περιοχής τους με επικερδείς για τα ίδια όρους και την αναβάθμιση της διαπραγματευτικής τους θέσης έναντι της δύσης πάντα σε βάρος των υπηκόων τους. Αυτά άλλωστε ήταν και τα χαρακτηριστικά που παρουσίαζε μια άλλη ανάλογη προσπάθεια -αν και όχι από ισλαμικό καθεστώς- η εισβολή των δυνάμεων του Σαντάμ Χουσεΐν στο Κουβέιτ το 1991. Πετρέλαιο, φυσικό αέριο και ναρκωτικά είναι το διακύβευμα στην περίπτωση αυτή.

4

4.

Αυτός ο πόλεμος γίνεται εναντίον μας. Εναντίον όλων των προλεταρίων, εναντίον όλων των καταπιεσμένων υπηκόων στις ΗΠΑ, στην Ευρώπη, στην Ασία και όλο τον κόσμο. Με κάποια δόση υπερβολής θα μπορούσε να πει κανείς ότι αν δεν υπήρχε το χτύπημα τα αφεντικά της ζωής μας θα το εφεύραν ακριβώς γιατί τους εξυπηρετεί. Τα τελευταία χρόνια οι οικονομικοί σχεδιασμοί έφεραν τον καπιταλισμό αντιμέτωπο με τις ριζικές του αντιφάσεις. Το γεγονός αυτό προκάλεσε κινήσεις αντίστασης στην άκρατη νεοφιλελεύθερη εκδοχή

του με στόχους μεταρρύθμισής της προς ένα πιο κοινωνικό-προστατευτικό μοντέλο. Βέβαια στο εσωτερικό τους μια σημαντική συνιστώσα των κινήσεων αυτών -που δεν πρέπει να ταυτιστούν μόνο με τις θεαματικές διαδηλώσεις κατά της παγκοσμιοποίησης αλλά και με λιγότερο γνωστούς και πιο απομονωμένους αγώνες- διακήρυττε το πρόταγμα της συνολικής ρήξης και ανατροπής. Στα πλαίσια αυτά το κράτος εκμεταλλεζόμενο την παγκόσμια εκστρατεία κατά της τρομοκρατίας έρχεται να βάλει τα πράγματα στη θέση τους. Καλλιεργώντας κλίμα φόβου και ανασφάλειας δημιουργεί τους όρους για να ελέγξει τον εσωτερικό εχθρό. Εμπεδώνει πλέον την αντίληψη πως οποιοσδήποτε αντιστέκεται ταυτίζεται με τους εχθρούς της ελευθερίας και της δημοκρατίας. Η εναντίωση στα σχέδια και τις πολιτικές κρατους και κεφαλαίου βαφτίζεται ως ανορθολογισμός, φανατισμός και παράνοια που λίγο απέχει από τη "σχιζοφρενική τρομοκρατία" των τυφλών χτυπημάτων όπως αυτό της 11/9. Με πρόσχημα λοιπόν την πάταξη της τρομοκρατίας και την προστασία των πολιτών, το κράτος προς όφελος του κεφαλαίου οχυρώνεται και προωθεί τη δική του στυγνή τρομοκρατία σε βάρους των κοινωνιών που ελέγχει. Πρακτικά αυτό μεταφράζεται με την επιβολή "αντιτρομοκρατικών μέτρων" (ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης, ορισμός πράξεων αντίστασης ως τρομοκρατικών) που έχουν ως σκοπό να εκκαθαρίσουν το κοινωνικό πεδίο από σχέσεις, κινήσεις και γεγονότα που εναντιώνονται στα σχέδια τους.

Αυτή άλλωστε είναι και η πιο χρήσιμη πλευρά του πολέμου για το κράτος και το κεφάλαιο στον "αναπτυγμένο κόσμο". Νομιμοποιείται η κατασταλτική διείδυση στις διάφορες όψεις της ζωής μας. Ποίος θα δώσει σημασία σε όλους όσους φωνάζουν για την βία του κράτους εναντίον διαδηλωτών, απεργών και αγωνιστών; Οποιαδήποτε πράξη αμφισβήτησης και αντίστασης θα θεωρείται πλέον ο προάγγελος τρομοκρατικών ενεργειών και θα καταστέλλεται δίχως ουσιώδεις αντιρρήσεις. Αυτό είναι το νόημα της νέας πολιτικής των κρατικών μανδραρίνων που διακηρύττουν σε όλους τους τόνους πως η ασφάλεια αναγορεύεται πλέον σε ύψιστο αγαθό της κοινωνίας. Καλλιεργείται έντεχνα η αίσθηση ενός αδιόρατου κινδύνου για να δικαιολογηθεί ο απόλυτος, ολοκληρωτικός και ασφικτικός έλεγχος του "εσωτερικού" εχθρού. Και

αυτός είμαστε όλοι μας όταν αποφασίζουμε συλλογικά να ορθώσουμε το ανάστημά μας και να αγωνιστούμε ενάντια σε ό, τι μας καταπιέζει.

Η εντεινόμενη αστυνομοκρατία και η αυξανόμενη ασυδοσία των οργάνων της που φτάνει ως τις στυγνές δολοφονίες, η αναδιοργάνωση του αντιτρομοκρατικού νομοθετικού οπλοστασίου, η προώθηση μέτρων για τον περιορισμό των διαδηλώσεων, ο χαρακτηρισμός των καταλήψεων δρόμων και δημόσιων κτηρίων ως τρομοκρατικών πράξεων και η χρήση του στρατού για σκοπούς αστυνόμευσης είναι οι ξεκάθαρες αποδείξεις πως το κράτος και το κεφάλαιο κλιμακώνουν την τρομοκρατία τους σε βάρος όλων μας. Από την πλευρά μας, ξεκαθαρίζουμε πως ο αγώνας εναντίον του πολέμου δεν μπορεί παρά να είναι αγώνας ενάντια στο σύνολο όσων τρομοκρατούν και ελέγχουν τις ζωές μας, ενάντια στη βαρβαρότητα του κράτους και του κεφαλαίου, ενάντια στην εξαθλίωση του καπιταλιστικού και του θεοκρατικού τρόπου κοινωνικής οργάνωσης, ενάντια στο συνολικό πλέγμα των σχέσεων εκμετάλλευσης και καταπίεσης που δυναστεύουν τον πλανήτη. Τα πλαστά διλήμματα (με τη δύση της παγκοσμιοποιημένης ψευδεπίγραφης ελευθερίας ή με το Ισλάμ της τοπικής ιδιαιτερότητας) τα επιστρέφουμε στους εμπνευστές τους.

...επίμετρο

Το κείμενο που προηγήθηκε γράφτηκε στις αρχές Νοεμβρίου του 2001. Από τότε οι εξελίξεις στον αντιτρομοκρατικό πόλεμο ήταν ραγδαίες και επιβεβαίωσαν τις κατευθυντήριες γραμμές του όπως είχαν διαμορφωθεί από την αρχή του. Το παρόν κείμενο επικεντρώνεται σε δύο διαφορετικά πεδία διεξαγωγής του πολέμου.

ΑΦΓΑΝΙΣΤΑΝ

Τα γεγονότα είναι γνωστά. Το καθεστώς των Ταλιμπάν κατέρρευσε πολύ πιο γρήγορα και εύκολα απ' ό, τι αναμενόταν. Η "επιτυχία" όμως αυτή δεν οφείλεται αποκλειστικά στις υπό την ηγεσία των ΗΠΑ δυτικές δυνάμεις. Πολύτιμη υπήρξε η συνεισφορά των μαχητών της λεγόμενης βόρειας συμμαχίας, οι οποίοι, ενώ οι δυτικοί βομβάρδιζαν από τον αέρα, καταλάμβαναν στο έδαφος ένα ένα τα προπύργια των Ταλιμπάν. Ακολούθησε ο σχηματισμός κυβέρνησης ύστερα από διαπραγματεύσεις στη Βόννη, ενώ οι μάχες συνεχίζονται για την εξόντωση του Μπιν Λάντεν και της Αλ Κάιντα.

Πίσω από τα γεγονότα τώρα. Η σύμπραξη των Ισλαμιστών μουτζαχεντίν της βόρειας συμμαχίας με τις ΗΠΑ και τη Δύση δε βασίζεται σε μια βαθιά ιδεολογικοπολιτική σχέση αλλά στο ευκαιριακό γεγονός της ύπαρξης ενός κοινού εχθρού, των Ταλιμπάν. Οι στόχοι είναι διαφορετικοί αν και όχι πάντα αντίθετοι. Οι φατρίες των μουτζαχεντίν επιδιώκουν η κάθε μια ένα μερίδιο από την πίτα του Αφγανιστάν. Λίγοι απ' αυτούς έχουν ως προοπτική την εγκαθίδρυση ενός σύγχρονου κράτους. Αυτό όμως είναι που ενδιαφέρει τη Δύση, η οποία αναζητά αξιόπιστους συνομιλητές και συνεργάτες. Η συμφωνία της Βόννης (που στον ελληνικό τύπο πέρασε στο ντούκου) αποτυπώνει τις διαφορετικές αυτές επιδιώξεις. Από τη μια πλευρά τα κυβερνητικά αξιώματα μοιράζονται στις φατρίες, ενώ από την άλλη προβλέπεται η αποστολή διεθνούς δύναμης στη χώρα. Ρυθμίζεται μάλιστα και το πρόβλημα των μαχητών της βόρειας συμμαχίας οι οποίοι θα ενταχθούν στις ένοπλες δυνάμεις του νέου κράτους. Ο αγώνας τους δικαιώνεται!

Επιπλέον οι δομές του νέου αυτού κράτους, τα όργανα διοίκησης, οι μηχανισμοί και οι γραφειοκρατίες του θα στηθούν με τη βοήθεια του ΟΗΕ ακολουθώντας τα πρότυπα της Δύσης σύμφωνα με τις ισλαμικές παραδόσεις και ελίτ στις οποίες μπορεί να βασιστεί για την εκμετάλλευση της περιοχής, όπως ακριβώς συμβαίνει στα Βαλκάνια. Για το λόγο αυτό άλλωστε όλα τα δυτικά κράτη (Καναδάς, Αυστραλία, Τουρκία και τα ευρωπαϊκά, μέχρι και η χρεοκοπημένη Αργεντινή) στέλνουν στην περιοχική στρατό ο οποίος θα εγγυηθεί τη νέα πορεία της χώρας. Από κοντά και το ελληνικό κράτος με 2 μεταγωγικά αεροπλάνα και 150 άνδρες επιδιώκοντας να επιβεβαιώσει την οργανική του πλέον ένταξη στο κλαμπ των ισχυρών. Από την άλλη πλευρά δεν είναι όλοι οι μουτζαχεντίν πρόθυμοι να συνεργαστούν (δηλαδή να αφήσουν τους δυτικούς να πατήσουν πόδι στα τσιφλίκια τους). Ένας άλλος παράγοντας στο παιχνίδι εξουσίας είναι η Ρωσία που με αφορμή τον πόλεμο προωθείται ως στρατηγικός εταίρος των ΗΠΑ επιδιώκοντας και αυτή τα δικά της οφέλη από τη διαχείριση των πηγών ενέργειας της περιοχής. Αυτές οι αντιθέσεις -που ίσως στο μέλλον πυροδοτήσουν νέες συγκρούσεις- εκδηλώνονται πάντοτε σε βάρος του Αφγανικού λαού, ο οποίος όταν δεν καταπιέζεται από τους Ταλιμπάν αποδεκατίζεται από τις αμερικανικές βόμβες ή πέφτει θύμα βαρβαρής εκμετάλλευσης από τους λήσταρχους της βόρειας συμμαχίας. Πέρα από τις διαμάχες μεταξύ διαφόρων παραγόντων ισχύος το αποτέλεσμα του πολέμου είναι η περαιτέρω εξαθλίωση των υπηκόων και η ενίσχυση της πρόσδεσής τους στα διάφορα άρματα εξουσίας που προελαύνουν στην περιοχή.

ΕΥΡΩΠΗ

Σε αυτή την περίπτωση τα γεγονότα έμειναν σκόπιμα στο σκοτάδι. Ο πόλεμος των ευρωπαϊκών αφεντικών εναντίον των υπηκόων τους καλά κρατεί και το καινούριο του όπλο είναι ο ορισμός της τρομοκρατίας που αποφασίστηκε από τη σύνοδο κορυφής της ΕΕ το Δεκέμβρη του 2001 στο Λάακεν του Βελγίου. Οι συγκεκριμένες ρυθμίσεις πέρασαν στα ψιλά των εφημερίδων και δεν αναφέρθηκαν καθόλου απ' τα κανάλια καθώς η προσεκτική τους ανάγνωση φανερώνει το μέγεθος της υποκρισίας αλλά και των ολοκληρωτικών στόχων των ευρωπαϊκών ιθυνόντων (δηλαδή και των ελλήνων, για να μην ξεχνιόμαστε).

Μπροστά στις αντιδράσεις που υπήρξαν και αναμένονταν, οι ευρωπαίοι ηγέτες δεν προχώρησαν στο σημείο να ορίσουν ως τρομοκρατικές ενέργειες πράξεις αντίστασης όπως καταλήψεις δρόμων και κτηρίων. Επίσης δεσμεύτηκαν ότι δε θα υπονομεύονται τα δικαιώματα του συνέρχεσθαι και συνεταιρίζεσθαι, ούτε αυτό της έκφρασης. Με άλλα λόγια, πολιτικές οργανώσεις, διαδηλώσεις και έντυπα δεν συνιστούν τρομοκρατία. Ωστόσο ο ίδιος ο ορισμός που υιοθέτησαν είναι τόσο πλατύς που χωρά τα πάντα. Τρομοκράτης είναι "όποιος με πράξεις βίας στρέφεται συνειδητά κατά κρατών και διεθνών οργανισμών, και όποιος με τις πράξεις του αποσκοπεί στο σοβαρό εκφοβισμό του πληθυσμού και στην καταστροφή ή στην αποσταθεροποίηση των θεμελιωδών πολιτικών, συνταγματικών, οικονομικών και κοινωνικών δομών μιας χώρας ή ενός διεθνούς οργανισμού". Με άλλα λόγια απεργίες, καταλήψεις, διαδηλώσεις και συγκεντρώσεις, οποιεσδήποτε ενέργειες θεωρηθούν αποσταθεροποιητικές θα αντιμετωπίζονται και θα καταστέλλονται ως τρομοκρατικές. Ανάλογα με την κάθε περίπτωση, το νομικό αυτό οπλοστάσιο θα τίθεται σε εφαρμογή λαμβάνοντας υπ' όψη του τις διαμορφωμένες κοινωνικές ισορροπίες, τη στάση και την πιθανή αντίδραση με άλλα λόγια αυτού που αποκαλείται "κοινή γνώμη".

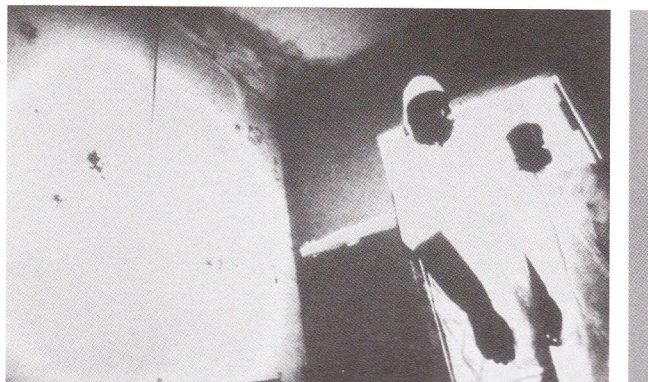
Δεν πρόκειται να αναρωτηθούμε ποιος θα αποφασίζει ότι μια πράξη είναι αποσταθεροποιητική ή όχι. Ούτε θα θρηνήσουμε το τέλος των κοινωνικών αγώνων στη γηραιά ήπειρο κάτω από τη δαμόκλειο σπάθη των αντιτρομοκρατικών μέτρων. Οι πολιτικές αποφάσεις και οι νόμοι εκφράζουν μια διαμορφωμένη κατάσταση ή τις προθέσεις των κυριάρχων για τη διαμόρφωσή της. Τον τελευταίο καιρό όλα τα ευρωπαϊκά κράτη εμπλουτίζουν το αντιτρομοκρατικό τους οπλοστάσιο ενώ η καταστολή των κοινωνικών αντιδράσεων σκληραίνει παράλληλα με τη μονιμοποίηση ήπιων πρακτικών ελέγχου. Η αστυνομική βία στις διαδηλώσεις της Γένοβα, η εισβολή των εισαγγελιών στα κατειλημμένα σχολεία της Ελλάδας, τα μπλόκα

και οι πεζές περιπολίες είναι μερικά σκόρπια μόνο παραδείγματα. Το ζήτημα είναι πως στο σύνολό τους αυτές οι ρυθμίσεις και οι πρακτικές στοχεύουν στο να συκοφαντήσουν, να περιθωριοποιήσουν και να εξαλείψουν ως τρομοκρατικές τις δίκαιες αντιδράσεις κατά των πολιτικοοικονομικών επιλογών της κυριαρχίας. Στον κόσμο που έπλασε ο Όργουελ οι έννοιες και οι λέξεις είχαν χάσει το περιεχόμενό τους. Η σκλαβιά βαφτιζόταν ελευθερία, ο πόλεμος ειρήνη, το ψέμα αλήθεια. Αυτό συμβαίνει τώρα στην πραγματικότητα. Βαφτίζουν τρομοκράτη όποιον επιδιώκει την ανατροπή των οικονομικών, κοινωνικών και πολιτικών δομών. Όμως είναι οι ίδιες αυτές οι δομές που παράγουν φόβο και τρόμο. Γιατί τι άλλο εκτός από τρόπο σκορπά το καθεστώς της μισθωτής σκλαβιάς, της λιτότητας και του κρατικού αυταρχισμού; Οι δομές της Ευρώπης που θέλουν οι ηγέτες της να προστατέψουν είναι καταπιεστικές και αλλοτριωτικές. Είναι οι δομές που γεννούν τα ελαστικά ωράρια και τη μαύρη εργασία, τα εργατικά ατυχήματα και τις δολοφονίες μεταναστών, τις απολύσεις και τη ρουφιανιά, τα κρατικά εγκλήματα και τις αστυνομικές βιαιοπραγίες, τη χυδαιότητα και την ψευδολογία των ΜΜΕ, την ηλιθιότητα και την κενότητα του καταναλωτισμού.

Ο αγώνας εναντίον αυτής ακριβώς της πραγματικότητας βρίσκεται στο στόχαστρο των ευρωπαϊκών ιθυνόντων και μαζί με αυτόν όλοι όσοι αντιστέκονται ή πρόκειται να το κάνουν. Ο λεγόμενος ευρωτρομονόμος θεσμοποιεί μια δυνατότητα για τις ευρωπαϊκές εξουσίες, τη δυνατότητα να αφανίσουν τις αντιστάσεις στις πολιτικές τους με το πρόσχημα ότι είναι τρομοκρατία. Το αν η δυνατότητα αυτή θα γίνει πραγματικότητα εξαρτάται από το συσχετισμό δυνάμεων στο πεδίο του κοινωνικού ανταγωνισμού. Εξαρτάται δηλαδή από τη δική μας στάση. Το στρατόπεδο της κυριαρχίας επιτίθεται με όπλο του τις σχέσεις αλλοτρίωσης και εκμετάλλευσης, την απάθεια, την ιδιότητα και τον ανταγωνισμό μεταξύ των υπηκόων. Η δική μας απεπιθεση ξεκινά με τη δημιουργία ανταγωνιστικών σχέσεων, σχέσεων αλληλεγγύης, συλλογικότητας και αυτονομίας. Εδώ και πολλά χρόνια ένας ανελέητος πόλεμος διεξάγεται εναντίον μας από τα κράτη και τα αφεντικά της ζωής μας με τρόπο ύπουλο, συστηματικό και καθημερινό. Ο πόλεμος αυτός βαφτίζεται ειρήνη, η ειρήνη τους όμως είναι εξίσου βίαιη με τον πόλεμό τους. Είναι και αυτή πόλεμος, ένας πόλεμος που πρέπει να τον αναγνωρίσουμε σε όλες του τις διαστάσεις και να τον κερδίσουμε οργανώνοντας συλλογικά τις αντιστάσεις μας από τα μικρά επίπεδα της καθημερινότητας ως τις κορυφαίες στιγμές της δράσης.

Για τη διαχείριση του φόβου

Η θεωρητική ενασχόληση με τον πόλεμο στο Αφγανιστάν δεν μπορεί να προκύπτει εκβιαστικά μέσα από τους όρους που επιβάλλει το θέαμα μιας εν κινήσει πολεμικής μηχανής ούτε ως αποτέλεσμα μιας επιλεκτικής ευαισθητοποίησης βολικά αφαιρετικής απέναντι σε κάποιους που βρίσκονται έξω και μακριά από εδώ. Είναι η συνάντηση των εδώ στοιχειωμένων βιωμάτων της πόλης με συνειδητές επιλογές αντίστασης που μας ώθησε να ασχοληθούμε με το θέμα αυτό αναγνωρίζοντάς το ως βασικό κομμάτι ενός παζλ πολιτικών εξελίξεων των τελευταίων μηνών, κάποιοι λιγότερο κάποιοι περισσότερο, αποκτήσαμε κάποιες σίγουρα όχι τυχαίες εμμονές. Μία από αυτές, ενδεικτική του τρόπου με τον οποίο επιζητούμε να προσεγγίζουμε την πραγματικότητα είναι το ζήτημα "εσωτερική ασφάλεια". Και για να μην προσποιούμαστε τους εφευρέτες μας πρόλαβε ο έλληνας υπουργός δημόσιας τάξης θέτοντας το σαν προτεραιότητα και ενδεχομένως και άλλοι πριν από αυτόν. Απλά θα επιμείνουμε στον ντόπιο παράγοντα, όχι μόνο λόγω των τρυφερών συναισθημάτων πηγαίου μίσους που τρέφουμε για το πρόσωπο και το ρόλο του, αλλά κυρίως για λόγους έμφασης στην ελληνική επικράτεια εντός της οποίας όλως τυχαίως ζούμε.

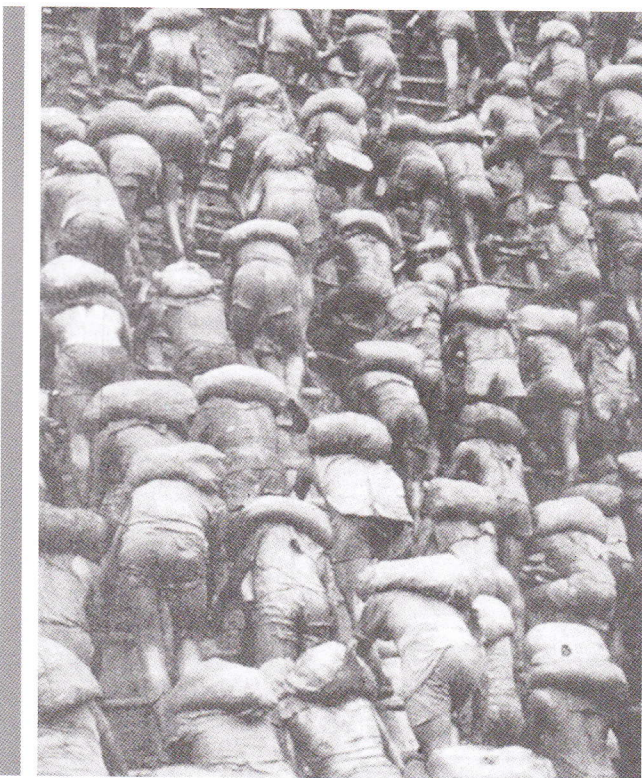
"Ο φόβος τρώει τα σωθικά..."

Το ελληνικό κράτος, ως γνωστό, τα τελευταία χρόνια έχει κάνει τεράστια βήματα επέκτασης ως ένα γνήσιο καπιταλιστικό κράτος που "σέβεται" τον εαυτό του όχι όμως και τους γείτονες του. Τα Βαλκάνια στην προκειμένη περίπτωση, αποτελούν προ πολλού, μεταξύ άλλων, και ελληνική ενδοχώρα, τόπο λεηλασίας από πλευράς ελληνικού κεφαλαίου, γεωγραφική περιοχή άμεσα ενταγμένη στους πόθους του εθνικού μεγαλοϊδεατισμού. Η υποτίμηση ξένων και ντόπιων εργατών συνιστά βασικό μοχλό ανάπτυξης επιτρέποντας ακόμα και στον τελευταίο μικροεπενδυτή να φαντασιώνεται ένα κομμάτι από την πίττα των επενδυτικών ονειρώξεων. Η ανάπτυξη φυσικά προϋποθέτει αλλαγές, ευελιξία των μηχανισμών του κράτους, εκσυγχρονισμό των δομών του. Και πάνω από όλα ένα νέο στρατό, άρτια εξοπλισμένο με τεχνολογία αιχμής, μισθοφορικό για να είναι έτοιμος για όλα, ικανός να φυλάει όχι μόνο τα σύνορα αλλά και να επιτηρεί τους βαλκάνιους (και όχι μόνο) προλετάρους εκεί που τον παίρνει...

Όλα δηλαδή βαίνουν καλώς για τα ελληνικά αφεντικά εκτός συνόρων. Στο εσωτερικό όμως τι γίνεται; Εκεί που βρίσκεται φωλιασμένος ο πυρήνας της αντίθεσης κεφαλαίου-εργασίας κάτι πρέπει να συγκρατεί τις ισορροπίες. Εκεί είναι που έρχεται να δώσει τη λύση μια μαγική συνάντηση. Ένας αρμονικός συνδυασμός ανέλπιστα ολοκληρωτικός και βουλιμικά ισοπεδωτικός για κάθε ίχνος ελευθερίας. Από τη μία οι καλά εμπεδωμένες μικροαστικές φοβίες

αποικιοποιημένων μυαλών, από την άλλη οι κρατικές επιλογές και στο ενδιάμεσο μια ιστορική έκρηξη, αυτή της 11ης Σεπτεμβρίου.

Χωρίς καμιά διάθεση υπερτίμησης των γεγονότων το σίγουρο είναι ότι ο βαπτισμένος αντιτρομοκρατικός αγώνας που εξαπολύθηκε μετά τις 11 Σεπτεμβρίου λειτουργεί ως επιταχυντής διαδικασιών στο εσωτερικό κάθε ανεπτυγμένου κράτους. Για πρώτη φορά ίσως ακούγεται τόσο συχνά η φράση εσωτερική ασφάλεια. Ασφάλεια λοιπόν που προέρχεται από ποιούς και ενάντια σε ποιούς; Η πειθαρχία και η υπακοή ήταν έτσι και αλλιώς πάντα ζητούμενα της εξουσίας. Συγκεκριμένα όμως σε συνθήκες ευημερίας ελληνικού καπιταλισμού η ανάγκη αυτή είναι σίγουρα απείρως αυξημένη πόσο μάλλον όταν στο εσωτερικό του εκτός των όποιων ανυπότακτων ντόπιων κυριαρχεί η φιγούρα του ξένου εργάτη κατά ένα μεγάλο μέρος αδιάφορη για κάθε λογής εθνικές ιδέες και αυταπάτες. Η ελληνική αστυνομία λοιπόν, ως κύριος εγγυητής της ασφάλειας εντός των συνόρων, και αυτή με τη σειρά της εκσυγχρονίζεται (μια διαδικασία που έχει ξεκινήσει εδώ και χρόνια), εξοπλίζεται, πολλαπλασιάζεται και σταδιακά στρατιωτικοποιείται. Ο έλληνας μπάτσος πλέον βγαίνει από πανεπιστήμιο, φορέας μιας συνολικής κοινωνικής θεώρησης. Οι συνθήκες στους δρόμους είναι μάλλον δύσκολες και πολύπλοκες για τους λιγόψυχους ανθρωποφύλακες. Χρειάζονται νέοι, έξυπνοι με τη μεγαλύτερη δυνατή ταύτιση στο καθήκον τους. Και σε συνδυασμό φυσικά με το κατάλληλο νομοθετικό πλαίσιο αναβαθμίζεται και ο ρόλος του κάθε μπανιστηριτζή-ασφαλίτη ξεκαθαρίζοντας μια και καλή ότι κάθε στιγμή όσο προσωπική και να είναι δε μας ανήκει. Από πλευράς τώρα ελληνικής κοινωνίας, όλα αυτά τα μέτρα μάλλον έρχονται να ανακουφίσουν μια γεωμετρικά αυξανόμενη δίψα για επιτήρηση προερχόμενη από τη μία από τα κανιβαλικά ένστικτα προστασίας της μικρο - μεγαλοϊδιοκτησίας τους και από την άλλη από το μέγεθος του τρομοθεάματος των τελευταίων μηνών. Και να μην ξεχνάμε φυσικά ότι η Ελλάδα έχει να οργανώσει και την εμποροπανήγυρη του 2004...

**Οι μετοχές ατσαλιού
ανεβαίνουν στη Νέα Υόρκη
και στο Λονδίνο**

**Ο πόλεμος βρίσκεται στην
πόρτα του κόσμου.**

**Οι επιχειρηματίες
συλλογίζονται τα μεγάλα
ιδανικά.**

**Παίρνουν απάνου τους την
ευθύνη της ειρήνης, της
δημοκρατίας και της
ελευθερίας.**

**Η κοιλιά των υψικαμίνων
τροφοδοτείται με ιδανικά.**

**Όταν τούτο συμβαίνει,
ο πόλεμος βρίσκεται στην
πόρτα του κόσμου.**

**Τι τρομερή επανάληψη που
είναι ο πόλεμος!**